

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001725

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Городілова Тетяна Миколаївна

2. Tetiana Horodilova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 18-06-2024

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.133.067 (ID 5517)

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01, 16.01.11, 16.31.42

Тема дисертації:

1. Граматичні засоби вираження категорії заперечення в історії німецької мови: структура та функціонування
2. Grammatical Means for Interpretation of Negation in the History of the German language: Structure and Function

Реферат:

1. Дисертаційна праця присвячена виявленню структурно-семантичних та функційних характеристик заперечного речення у німецькій мові VIII-XVII ст. У дисертації висвітлено структурно-семантичні та функційні характеристики заперечного речення із сингулярним та подвійним запереченням у німецькій мові VIII-XVII ст.; розкрито основні тенденції становлення моделі заперечення з урахуванням процесів граматикалізації та мовних зрушень у трьох періодах розвитку німецької мови, а саме у давньоверхньонімецькому (750-1050 рр.), середньоверхньонімецькому (1050-1350 рр.) і ранньонововерхньонімецькому (1350-1650 рр.). У річищі генеративної парадигми з позицій Ікс-штрих теорії здійснено аналіз структурної будови, з погляду теорії інформаційної структури представлено особливості

функціонування заперечних речень. Еволюційний шлях розвитку реченневого заперечення в історії німецької мови репрезентовано послідовністю змін, засвідчену скороченням заперечних елементів, появою нових категоріальних одиниць завдяки перетворенню займенників, прислівників тощо. Провідну роль у трансформації моделі заперечення німецької мови відіграв принцип граматичної надлишковості у діахронній перспективі, з поступовим усуненням надлишкових структурних елементів, що свідчить на користь еволюційного пояснення змін, які мали місце в історії германських мов.

2. The thesis aims to reveal structural-semantic and functional peculiarities of the negative sentence in the German language of the eighth-seventeenth centuries. The study highlights the structural-semantic and functional characteristics of the negative sentence with singular and multiple negation in the German language of the eighth-seventeenth centuries; it reveals the main trends in the formation of the negation pattern, considering the processes of grammaticalization and language change during the three periods of the German language development, namely in Old High German (750-1050 AD), Middle High German (1050-1350 AD), and Early New High German (1350-1650 AD). The analysis of the structural and functional features of negative constructions was accomplished on the basis of generative grammar, in specific from the standpoint of the X-bar theory. The functioning peculiarities of the negative sentence formations are presented from the point of view of the information structure theory. The evolutionary path of the sentence negation development in the history of the German language is represented by a sequence of changes, evidenced by the reduction of negative elements, the appearance of new categorial units due to the transformation of pronouns, adverbs, etc. The key role in the transformation of the negation pattern in the German language was played by the principle of grammatical redundancy in a diachronic perspective, with the gradual elimination of redundant elements. It testifies in favor of an evolutionary explanation of changes that took place in Germanic languages.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Городілова Т. М. Синтаксична реалізація заперечного клітика NICHT у сучасній німецькій мові. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Германістика та міжкультурна комунікація. 2021. № 1. С. 38-44. ISSN видання 2663-3426 (print), 2663-3434 (online); DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2021-1-6>; Веб-посилання на видання: <https://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/issue/view/21>
- 2. Городілова Т. М. Явище полінегації в історії німецької та англійської мови: випадок надлишковості. Актуальні питання іноземної філології. 2022. Вип. 16. С. 10-17. ISSN видання 2410-0927 (print); DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-2>; Веб-посилання на видання: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/issue/view/39>
- 3. Horodilova T. M. Negative constructions in the history of German: the case of multiple negation. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки. 2022. № 1(96). С. 75-87. ISSN видання 2663-7642 (print), 2707-4463 (online); DOI [https://doi.org/10.35433/philology.1\(96\).2022.75-86](https://doi.org/10.35433/philology.1(96).2022.75-86); Веб-посилання на видання: <http://philology.visnyk.zu.edu.ua/issue/view/15823>

- 4. Буніятова І. Р., Городілова Т. М. Кореляція між англосаксонським гомілетичним дискурсом і граматиною. *Studia Linguistica*. 2023. № 22. С. 34-47. ISSN видання 2411-1562 (print) 2786-8206 (online); DOI [http://dx.doi.org/10.35433/philology.3\(101\).2023.115-127](http://dx.doi.org/10.35433/philology.3(101).2023.115-127); Веб-посилання на видання: <http://philology.visnyk.zu.edu.ua/issue/view/17271>
- 5. Horodilova T. M. Word order strategies in the Old High German negative sentence. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія Філологічні науки*. 2023. № 3(101). С. 115-127. ISSN видання 2663-7642 (print), 2707-4463 (online); DOI [http://dx.doi.org/10.35433/philology.3\(101\).2023.115-127](http://dx.doi.org/10.35433/philology.3(101).2023.115-127); Веб-посилання на видання: <http://philology.visnyk.zu.edu.ua/issue/view/17271>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006607 0123U102796

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буніятова Ізабелла Рафаїлівна

2. Isabella R. Buniyatova

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Анатолій Миколайович

2. Anatoliy M. Prykhod'ko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гирин Олег Володимирович

2. Oleh V. Huryh

Кваліфікація: к. філол. н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапочкіна Ольга Володимирівна

2. Olga Shapochkina

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесник Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Kolesnyk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

МАХАЧАШВІЛІ Русудан Кирилевна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

МАХАЧАШВІЛІ Русудан Кирилевна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сало Ганна Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна